

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

21 декември 2023 година*

„Преюдициално запитване — Член 267 ДФЕС — Понятие „юрисдикция“ — Критерии — Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych (Колегия за извънреден контрол и публични въпроси) на Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша) — Преюдициално запитване, отправено от съдебен състав, който няма качеството на независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон — Недопустимост“

По дело C-718/21

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Sąd Najwyższy (Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych) [Върховен съд (Колегия за извънреден контрол и публични въпроси), Полша] с акт от 20 октомври 2021 г., постъпил в Съда на 26 ноември 2021 г., в рамките на производство по дело

L. G.

срещу

Krajowa Rada Sądownictwa,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: К. Lenaerts, председател, L. Bay Larsen, заместник-председател, А. Prechal (докладчик), К. Jürimäe, С. Lycourgos, Z. Csehi и О. Spineanu-Matei, председатели на състави, М. Plešič, S. Rodin, I. Jarukaitis, А. Kumin, N. Jääskinen, D. Gratsias, M. L. Arastey Sahún и М. Gavales, съдии,

генерален адвокат: А. Rantos,

секретар: С. Di Bella, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 8 ноември 2022 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за L. G., лично от него

* Език на производството: полски.

- за Krajowa Rada Sądownictwa, от A. Dalkowska, J. Kołodziej-Michałowicz, D. Paweńczyk-Woicka и P. Styrna,
- за полското правителство, от B. Majczyna и S. Żyrek, в качеството на представители,
- за белгийското правителство, от C. Pochet, M. Jacobs, L. van den Broeck и M. van Regemorter, в качеството на представители,
- за датското правителство, от V. Pasternak Jørgensen и M. Søndahl Wolff, в качеството на представители,
- за нидерландското правителство, от M. K. Bulterman и P. P. Huurnink, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от K. Herrmann и P. J. O. Van Nuffel, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 2 март 2023 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС.
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между L. G. и Krajowa Rada Sądownictwa (Национален съдебен съвет, Полша) (наричан по-нататък „KRS“) във връзка с решение за прекратяване на производството по молбата на L. G. да му бъде разрешено да продължи да заема съдийска длъжност след навършване на обичайната пенсионна възраст.

Правна уредба

Конституцията

- 3 Член 10 от Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Конституция на Република Полша, наричана по-нататък „Конституцията“) гласи:
 - „1. Политическият режим на Република Полша се основава на разделението и равновесието между законодателната, изпълнителната и съдебната власт.
 2. Сеймът и Сенатът упражняват законодателната власт. Президентът на Републиката и Министерският съвет упражняват изпълнителната власт. Съдилищата упражняват съдебната власт“.

4 Член 45, параграф 1 от Конституцията предвижда:

„Всяко лице има право на справедливо и публично разглеждане на неговото дело в разумен срок от компетентен, независим и безпристрастен съд“.

5 Член 60 от Конституцията предвижда:

„Полските граждани, които не са лишени от граждански права, имат право на достъп, при равни условия, до публични държавни длъжности“.

6 Съгласно член 77, параграф 2 от Конституцията:

„Законът е длъжен да осигури на всеки възможността да защити по съдебен ред своите свободи и нарушени права“.

7 Член 179 от Конституцията гласи:

„Съдиите се назначават от президента на Републиката по предложение на [KRS] за неопределен срок“.

8 Член 186, параграф 1 от Конституцията предвижда:

„[KRS] е пазител на независимостта на съдилищата и на съдиите“.

9 Член 187 от Конституцията гласи:

„1. [KRS] се състои от:

1) първия председател на Sąd Najwyższy [(Върховен съд, Полша)], министъра на правосъдието, председателя на Naczelny Sąd Administracyjny [(Върховен административен съд, Полша)] и едно лице, назначено от президента на Републиката;

2) петнадесет членове, избрани измежду съдиите в Sąd Najwyższy [(Върховен съд)], в общите съдилища, в административните съдилища и във военните съдилища;

3) четирима членове, избрани от Sejm [(Сейм)] сред депутатите, и двама членове, избрани от Сената измежду сенаторите.

[...]

3. Мандатът на лицата, избрани за членове [на KRS], е четири години.

4. Организационната структура, обхватът на дейността и процедурите за работа [на KRS], както и начинът на избор на неговите членове, се определят със закон“.

Законът за Върховния съд

10 Ustawa o Sądzie Najwyższym (Закон за Върховния съд) от 8 декември 2017 г. (Dz. U., 2018 г., позиция 5) влиза в сила на 3 април 2018 г. Впоследствие този закон е изменян многократно.

- 11 Със Закона за Върховния съд в Sąd Najwyższy (Върховен съд) се създават по-специално две нови колегии, наречени съответно Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych (Колегия за извънреден контрол и публични въпроси) и Izba Dyscyplinarna (Дисциплинарна колегия).
- 12 Съгласно член 26, параграф 1 от Закона за Върховния съд:

„Колегията за извънреден контрол и публични въпроси е компетентна по отношение на извънредните жалби, жалбите във връзка с изборите, оспорванията на валидността на национален или конституционен референдум, установяването на валидността на избори и референдуми, останалите публичноправни спорове, включително споровете във връзка със защитата на конкуренцията, регулирането на енергийната промишленост, далекосъобщенията и железопътния транспорт, както и жалбите срещу решенията на Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji [(председател на Националния съвет за радио и телевизия, Полша)] или жалбите за оспорване на прекомерната продължителност на производствата пред общите съдилища, военните съдилища и Sąd Najwyższy [(Върховен съд)]“.

Законът за KRS

- 13 Съгласно член 9а от Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa (Закон за Националния съдебен съвет) от 12 май 2011 г. (Dz. U., 2011 г., позиция 714), изменен с Ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Закон за изменение на Закона за Националния съдебен съвет и някои други закони) от 8 декември 2017 г. (Dz. U., 2018 г., позиция 3), влязъл в сила на 17 януари 2018 г., и с Ustawa o zmianie ustawy — Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Закон за изменение на Закон за устройството на общите съдилища и някои други закони) от 20 юли 2018 г. (Dz. U., 2018 г., позиция 1443), влязъл в сила на 27 юли 2018 г. (наричан по-нататък „Закон за KRS“):

„1. Измежду съдиите в Sąd Najwyższy (Върховен съд), в общите съдилища, в административните съдилища и във военните съдилища Сеймът избира 15 членове [на KRS] за общ четиригодишен мандат.

[...]

3. Общият мандат на новите членове [на KRS], избрани измежду съдиите, започва да тече от деня, следващ деня, в който са избрани. Членовете [на KRS] от предходния мандат изпълняват функциите си до деня, от който започва да тече общият мандат на новите членове [на KRS]“.

- 14 Член 37, параграф 1 от Закона за KRS гласи:

„Ако кандидатите за съдийска длъжност са повече от един, [KRS] разглежда и оценява заедно всички кандидатури. В този случай [KRS] приема решение, което включва преценка по отношение на всеки от кандидатите дали да бъде предложен за назначаване на съдийска длъжност“.

- 15 Член 43, параграф 2 от Закона за KRS предвижда:

„Ако не е оспорено от всички участници в процедурата, решението по член 37, параграф 1 влиза в сила в частта, съдържаща отказите да се предложат за назначаване на съдийска длъжност

участниците в процедурата, които не са подали жалби, при спазване на разпоредбите на член 44, параграф 1 *ter*“.

- 16 Преходната разпоредба, съдържаща се в член 6 от Закона от 8 декември 2017 г. за изменение на Закона за Националния съдебен съвет и някои други закони, гласи следното:

„Освен ако не е прекратен по-рано поради изтичането на срока му, мандатът на членовете [на KRS] от квотата по член 187, параграф 1, точка 2 от [Конституцията], които са избрани съгласно настоящите разпоредби, продължава до последния ден преди началото на мандата на новите членове [на KRS], но не повече от 90 дни, считано от датата на влизане в сила на този закон“.

- 17 Член 44 от Закона за KRS е гласял:

„1. Всеки участник в процедурата може да обжалва решението на [KRS] пред [Sąd Najwyższy (Върховен съд)], като се позове на незаконосъобразността на решението, освен ако не е предвидено друго в специалните разпоредби. [...]

1 bis В индивидуалните случаи, свързани със съдийските назначения в Sąd Najwyższy (Върховен съд), обжалване е възможно пред Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд). В такива случаи не може да се обжалва пред [Sąd Najwyższy (Върховен съд)]. Не се допуска обжалване пред [Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд)] на основание неправилна преценка дали кандидатът отговаря на критериите, вземани предвид при преценката дали да бъде предложен за назначаване на съдийска длъжност в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)].

1 *ter* Ако не е оспорено от всички участници в процедурата, що се отнася до индивидуалните случаи, свързани със съдийските назначения в Sąd Najwyższy (Върховен съд), решението по член 37, параграф 1 влиза в сила в частта, която съдържа предложение за назначаването на съдия в Sąd Najwyższy (Върховен съд), както и в частта, която съдържа отказите да се предложат за назначаване на съдийска длъжност в Sąd Najwyższy (Върховен съд) участниците в процедурата, които не са обжалвали.

[...]

4. В индивидуалните случаи, свързани със съдийските назначения в Sąd Najwyższy (Върховен съд), отмяната от Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) на решението [на KRS] да не предложи определено съдийско назначение в Sąd Najwyższy (Върховен съд) е равнозначна на приемане на заявлението на обжалвания участник за кандидатстване за свободна съдийска длъжност в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)], за която към датата на обявяване на решението на Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) процедурата пред [KRS] не е приключила, а ако няма такава процедура — за следващата свободна съдийска длъжност в Sąd Najwyższy (Върховен съд), която ще бъде обявена“.

- 18 Параграф 1 а от член 44 от Закона за KRS е въведен в тази разпоредба със Закона от 8 декември 2017 г. за изменение на Закона за Националния съдебен съвет и някои други закони, а параграфи 1 *ter* и 4 — със Закона от 20 юли 2018 г. за изменение на закона за устройството на общите съдилища и някои други закони. Преди въвеждането на тези изменения жалбите по посочения параграф 1 bis са подавани пред Sąd Najwyższy (Върховен съд) съгласно параграф 1 от този член 44.

- 19 С решение от 25 март 2019 г. Trybunał Konstytucyjny (Конституционен съд, Полша) обявява член 44, параграф 1 bis от Закона за KRS за несъвместим с член 184 от Конституцията основно с мотива, че предоставената с този параграф 1 bis компетентност на Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) не е оправдана нито от вида на съответните дела и устройствените особености на посочената юрисдикция, нито от прилаганата от нея процедура. В това решение Trybunał Konstytucyjny (Конституционен съд) също така посочва, че обявяването на противоконституционността „задължително вод[ела] до прекратяване на всички висящи съдебни производства, водени въз основа на обезсилената разпоредба“.
- 20 Впоследствие член 44 от Закона за KRS е изменен с Ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy — Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Закон за изменение на Закона за Националния съдебен съвет и на Закона за устройството на административните съдилища) от 26 април 2019 г. (Dz. U., 2019 г., позиция 914), влязъл в сила на 23 май 2019 г. Понастоящем член 44, параграф 1 гласи:
- „Всеки участник в производството може да обжалва решението на [KRS] пред [Sąd Najwyższy (Върховен съд)], като се позове на незаконосъобразността на решението, освен ако не е предвидено друго в специалните разпоредби. В индивидуалните случаи, свързани със съдийски назначения в Sąd Najwyższy (Върховен съд), не се допуска обжалване“.
- 21 Освен това член 3 от този закон от 26 април 2019 предвижда, че „производства по жалби срещу решения на [KRS] в индивидуалните случаи, свързани със съдийските назначения в Sąd Najwyższy (Върховен съд), които са образувани, но не са приключени преди влизането в сила на този закон, се прекратяват по силата на закона“.

Законът за устройството на общите съдилища

- 22 Член 69 от Ustawa — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Закон за устройството на общите съдилища) от 27 юли 2001 г. (Dz. U., бр. 98, позиция 1070) в редакцията му, приложима към фактите по главното производство, гласи:
- „1. Съдията се пенсионира при навършване на 65-годишна възраст, освен ако не по-късно от шест месеца и по-рано от дванадесет месеца преди достигането на тази възраст подаде декларация до [KRS], в която посочи, че желае да продължи да изпълнява длъжността си, и представи удостоверение, издадено в съответствие с правилата за лицата, кандидатстващи за съдебна длъжност, което потвърждава, че неговото здравословно състояние не възпрепятства изпълнението на задълженията на съдия.
- [...]
- 1b. [KRS] може да разреши даден съдия да продължи да изпълнява длъжността си, ако това отговаря на обоснован интерес на правосъдието или на значим обществен интерес, като има предвид рационалното използване на кадрите на общите съдилища или нуждите, произтичащи от натовареността на отделните съдилища. [...]
- [...]“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 23 С писмо от 30 декември 2020 г. L. G., съдия в Sąd Okręgowy w K. (Окръжен съд К., Полша), уведомява KRS за желанието си да продължи да изпълнява длъжността си след 12 юни 2021 г., когато навършва 65-годишна възраст.
- 24 С решение от 18 февруари 2021 г. KRS прекратява производството по молбата на L. G., след като установява, че тя е подадена след изтичането на преклузивния срок по член 69, параграф 1 от Закона за устройството на общите съдилища.
- 25 L. G. подава жалба срещу това решение пред Sąd Najwyższy (Върховен съд).
- 26 При тези обстоятелства Sąd Najwyższy (Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych) [Върховен съд (Колегия за извънреден контрол и публични въпроси)] решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
 - „1) Трябва ли да се приеме, че член 19, параграф 1, втора алинея [ДЕС] не допуска разпоредба от националното право като член 69, параграф 1b, първо изречение от [Закона за устройството на общите съдилища], съгласно която настъпването на правни последици от декларацията на съдия за волята му да продължи да заема съдийска длъжност след навършване на пенсионна възраст, зависи от разрешението на друг орган?
 - 2) Трябва ли да се приеме, че член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС не допуска тълкуване на националната разпоредба, съгласно което късно подадената декларация на съдията за волята му да продължи да заема съдийска длъжност след навършване на пенсионна възраст, не поражда правни последици, независимо от обстоятелствата във връзка с неспазването на срока и от значението на неспазването му за производството по даване на разрешение за по-нататъшното заемане на съдийска длъжност?“

Производството пред Съда

- 27 Тъй като в писменото си становище Комисията изразява съмнения дали съдебният състав на колегията за извънреден контрол и публични въпроси на Sąd Najwyższy (Върховен съд), отправил настоящото преюдициално запитване, притежава качеството на „юрисдикция“ по смисъла на член 267 ДФЕС, Съдът приканва всички заинтересовани страни да обсъдят този аспект в съдебното заседание.
- 28 С определение от 3 ноември 2022 г., постъпило в Съда на 4 ноември 2022 г., запитващата юрисдикция посочва различни обстоятелства, които според нея потвърждават, че тя притежава това качество. Освен това аналогични на изложените от тази инстанция обстоятелства са представени и от KRS и полското правителство и са обсъдени в съдебното заседание пред Съда.
- 29 Накрая, след съдебното заседание на заинтересованите страни е предоставена възможност да представят допълнителни писмени становища относно обстоятелствата, съдържащи се в определението на запитващата юрисдикция от 3 ноември 2022 г. L. G., KRS, белгийското и нидерландското правителство, както и Комисията се възползват от тази възможност.

По допустимостта на преюдициалното запитване

- 30 Комисията изразява съмнения дали запитващата юрисдикция, в случая съдебен състав на колегията за извънреден контрол и публични въпроси на Sąd Najwyższy (Върховен съд) (наричана по-нататък „колегията за извънреден контрол и публични въпроси“), съставен от трима съдии от тази колегия, отговаря на изискванията, произтичащи от член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, и по-специално на изискването за наличие на съд, предварително създаден със закон, на което трябва да отговаря запитващият орган, за да придобие качеството на „юрисдикция“ по смисъла на член 267 ДФЕС.
- 31 От писменото становище на Комисията е видно, че колебанията на тази институция в това отношение са свързани по-конкретно, от една страна, с обстоятелството, че назначаването на 10 октомври 2018 г. от президента на Република Полша на съответните трима членове на колегията за извънреден контрол и публични въпроси е извършено въз основа на предложения, съдържащи се в Решение № 331/2018, прието на 28 август 2018 г. от KRS (наричано по-нататък „Решение № 331/2018“), а именно орган, чиято независимост многократно е била поставяна под въпрос, включително в няколко неотдавнашни решения на Съда. От друга страна, било безспорно, както следва по-специално от решение от 6 октомври 2021 г., W.Ż. (Колегия за извънреден контрол и публични въпроси на Върховния съд — Назначаване) (С-487/19, наричано по-нататък „решение W.Ż.“, EU:C:2021:798), че при извършването на тези назначения Решение № 331/2018 е обжалвано пред Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд), който с определение от 27 септември 2018 г. спира изпълнението посоченото решение.
- 32 В това отношение Комисията отбелязва, че в решение от 8 ноември 2021 г., Dolińska-Ficek и Ozimek с/у Полша (СЕ:ЕЧР:2021:1108JUD004986819), (наричано по-нататък „решение Dolińska-Ficek и Ozimek с/у Полша“), Европейският съд по правата на човека е заключил, че е налице нарушение на изискването за „съд, създаден в съответствие със закона“, закрепено в член 6, параграф 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКПЧ“), поради процеса, който въз основа на Решение № 331/2018 е довел до назначаването на два тричленни съдебни състава на колегията за извънреден контрол и публични въпроси. Тя добавя, че един от тези състави включва един от съдиите в запитващия орган, отправил настоящото преюдициално запитване.
- 33 Освен това Комисията изтъква, че след решение на Съда от 2 март 2021 г., А. В. и др. (Назначаване на съдиите във Върховния съд — Жалби) (С-824/18, наричано по-нататък „решение А. В. и др.“, EU:C:2021:153), Решение № 331/2018 е отменено от Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) с решение от 21 септември 2021 г.
- 34 L. G., белгийското и нидерландското правителство по същество споделят изразените от Комисията съмнения.
- 35 От своя страна, в определението си от 3 ноември 2022 г., посочено в точка 28 от настоящото решение, запитващият орган посочва, че определението на Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) от 27 септември 2018 г., с което се спира изпълнението на решение № 331/2018, не е връчено нито на президента на Република Полша, нито на лицата, чието назначаване като съдии в колегията за извънреден контрол и публични въпроси е предложено с това решение, тъй като заинтересованите лица всъщност не са били страни по висящия пред този съд спор. Освен това само диспозитивът на това определение на

Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд), в който се посочва, че изпълнението на Решение № 331/2018 е спряно „в частта, в която е обжалвано“, е публикуван на 28 септември 2018 г., като мотивите на това определение са публикувани едва на 19 октомври 2018 г., т.е. девет дни след назначаването на съответните лица.

- 36 Според запитващия орган обаче, с оглед на националните разпоредби, които са били в сила към момента на подаване на жалбата срещу Решение № 331/2018 пред Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд), няма основание да се предположи, че такова обжалване може да постави под въпрос предложенията за назначаване на посочените от KRS в това решение кандидати, нито следователно да възпрепятства назначаването им от президента на Република Полша. Всъщност съгласно член 44, параграф 1 b от Закона за KRS в действащата тогава редакция, ако такова решение не бъде оспорено от всички участници в процедурата, то влиза в сила и следователно подлежи на изпълнение по отношение на частта му, съдържаща предложенията за назначаване на съдии в Sąd Najwyższy (Върховен съд). Освен това към момента на назначаването на съдиите в запитващия орган все още не е било образувано производство за установяване на евентуална несъвместимост на тази национална разпоредба с правото на Съюза, тъй като в това отношение до Съда са отправени преюдициални въпроси едва на 22 ноември 2018 г. по дело C-824/18, A. V. и др. (Назначаване на съдиите във Върховния съд — Жалби).
- 37 Що се отнася до решението на Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) от 21 септември 2021 г., в него изрично се уточнява, че то не се отнася до действителността и ефективността на президентските актове за назначаване на съответните съдии, тъй като такива актове не подлежат на съдебен контрол.
- 38 Накрая, що се отнася до обстоятелството, че съответните съдии са назначени в колегията за извънреден контрол и публични въпроси въз основа на решение на KRS в новия му състав, произтичащ от прилагането на член 9bis от Закона за KRS, запитващият орган счита, че това обстоятелство не е достатъчно, за да бъдат упрекнати тези съдии или съдебния състав, в който те заседават, в липса на независимост, както следва както от практиката на Съда, така и от практиката на Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд).
- 39 Полското правителство и KRS по същество споделят така изложените от запитващия орган позиции.
- 40 Съгласно постоянната практика на Съда, за да прецени дали съответният запитващ орган притежава качеството на „юрисдикция“ по смисъла на член 267 ДФЕС — въпрос, уреден единствено от правото на Съюза — и съответно за да прецени дали преюдициалното запитване е допустимо, Съдът взема предвид съвкупност от обстоятелства, а именно дали органът е законоустановен, дали е постоянно действащ, дали юрисдикцията му е задължителна, дали производството е състезателно, дали той прилага правни норми и дали е независим (решение от 29 март 2022 г., Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, т. 66 и цитираната съдебна практика).
- 41 Съдът вече е посочил, че Sąd Najwyższy (Върховен съд) сам по себе си отговаря на така припомнените изисквания и в това отношение е уточнил, че ако преюдициалното запитване е отправено от национална юрисдикция, трябва да се презумира, че тя отговаря на тези изисквания независимо от конкретния ѝ състав (вж. в този смисъл решение от 29 март 2022 г., Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, т. 68 и 69).

- 42 Всъщност от постоянната съдебна практика на Съда следва, че в преюдициално производство по член 267 ДФЕС, предвид разпределението на функциите между Съда и националната юрисдикция, Съдът не е компетентен да проверява дали актът за преюдициално запитване е постановен в съответствие с националните съдоустройствени и съдопроизводствени правила. Следователно Съдът трябва да се придържа към акта за преюдициално запитване, изхождащ от юрисдикция на държава членка, докато същият не бъде отменен съгласно евентуално предвидените в националното право способи за съдебен контрол (решение от 29 март 2022 г., *Getin Noble Bank*, C-132/20, EU:C:2022:235, т. 70 и цитираната съдебна практика).
- 43 В този контекст Съдът взема предвид и това, че ключовият елемент в правораздавателната система на Съюза, установена с Договорите, е предвиденото в член 267 ДФЕС производство за преюдициално запитване, което с установяването на диалог между съдилища — между Съда и юрисдикциите на държавите членки, има за цел да осигури еднообразното тълкуване на правото на Съюза, което по този начин дава възможност да се осигури неговата безпротиворечивост, пълното му действие и автономията му, както и, в последна сметка, присъщия на това право характер, установен по силата на Договорите (решение от 29 март 2022 г., *Getin Noble Bank*, C-132/20, EU:C:2022:235, т. 71 и цитираната съдебна практика).
- 44 Съдът обаче е уточнил също, що се отнася до съдебен състав от един съдия, че презумпцията, припомнена в точка 41 от настоящото решение, може да бъде оборена, когато с окончателно съдебно решение, постановено от национален или международен съд, е прието, че съдията, който формира състава на запитващата юрисдикция, няма качеството независим, безпристрастен и предварително създаден със закон съд по смисъла на член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, разглеждан във връзка с член 47, втора алинея от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) (решение от 29 март 2022 г., *Getin Noble Bank*, C-132/20, EU:C:2022:235, т. 72).
- 45 В това отношение в самото начало следва да се отбележи, че решение *Dolińska-Ficek и Ozimek* с/у Полша на Европейския съд по правата на човека и решение на *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд) от 21 септември 2021 г., на които се позовава Комисията, са постановени съответно от международна юрисдикция и от юрисдикция на държава членка, като и двете са окончателни. Освен това тези решения се отнасят конкретно до обстоятелствата, при които въз основа на Решение № 331/2018 са назначени съдии от колегията за извънреден контрол и публични въпроси.
- 46 При тези условия в случая следва да се провери дали констатациите и съображенията, направени от Европейския съд по правата на човека в решение *Dolińska-Ficek и Ozimek* с/у Полша с оглед на член 6, параграф 1 от ЕКПЧ, във връзка с тези, направени от *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд) в решението му от 21 септември 2021 г., могат да накарат Съда, който единствен отговаря за тълкуването на правото на Съюза, да приеме в светлината на собствената си практика, че съдебният състав на колегията за извънреден контрол и публични въпроси, който му е отправил преюдициално запитване по настоящото дело, няма качеството на независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон, по смисъла на член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС във връзка с член 47, втора алинея от Хартата, и следователно че този състав не отговаря на изискванията, припомнени в точка 40 от настоящото решение, за да може да бъде квалифициран като „юрисдикция“ по смисъла на член 267 ДФЕС.

- 47 Що се отнася, на първо място, до решение *Dolińska-Ficek и Ozimek c/y Полша*, Европейският съд по правата на човека първо припомня в точки 272—280 от това решение практиката си, съгласно която понятието за съд, „създаден в съответствие със закона“, по смисъла на член 6, параграф 1 от ЕКПЧ, чиято цел е по-специално да запази съдебната власт от всяко неправомерно външно влияние, произтичащо по-специално от изпълнителната власт, но също и от законодателната и дори от самата съдебна власт, включва спазването на националните правила, уреждащи назначаването на съдиите, които трябва да бъдат формулирани недвусмислено. Той също така припомня, че от тази съдебна практика следва, че това понятие е в много тясна връзка с гаранциите за „независимост“ и „безпристрастност“ по смисъла на член 6, параграф 1 от ЕКПЧ. Всъщност общото между тези изисквания е зачитането на основните принципи на върховенството на правото и разделението на властите, така че преценката от гледна точка на изискването за „съд, създаден в съответствие със закона“, трябва да включва систематична проверка дали твърдяната нередност по дадено дело е толкова сериозна, че да е накърнила тези принципи и да застрашава независимостта на въпросния съд.
- 48 В подкрепа на констатацията си за нарушение на член 6, параграф 1 от ЕКПЧ в случая *Европейският съд по правата на човека* отбелязва по същество в точки 281—338 от решение *Dolińska-Ficek и Ozimek c/y Полша*, че назначенията на членовете на разглежданите съдебни състави на колегията за извънреден контрол и публични въпроси са извършени в явно нарушение на основните национални правила, уреждащи процедурата по назначаване на съдиите. Той основава тази констатация по-специално на различни решения, приети от *Sąd Najwyższy* (Върховен съд), а именно решение от 5 декември 2019 г., постановено от колегията по трудови и социалноосигурителни спорове на този съд, и решение от 23 януари 2020 г., прието съвместно от гражданската колегия, наказателната колегия и колегията по трудови и социалноосигурителни спорове на посочената юрисдикция, и двете постановени след решение на Съда от 19 ноември 2019 г., *А. К. и др. (Независимост на дисциплинарната колегия на Върховния съд)* (C-585/18, C-624/18 и C-625/18, EU:C:2019:982), както и определение от 21 май 2019 г., с което същият този национален съд е сезирал Съда с преюдициално запитване по делото, по което е постановено решение *W.Ż.*
- 49 В това отношение, от една страна, както следва от параграфи 309—312 и 320 от решение *Dolińska-Ficek и Ozimek c/y Полша*, Европейският съд по правата на човека отбелязва липсата на достатъчни гаранции за независимост на KRS от законодателната и изпълнителната власт в новия му състав, произтичащ от прилагането на член 9bis от Закона за KRS. От това той заключава, че назначаването на съответните съдии в колегията за извънреден контрол и публични въпроси въз основа на Решение № 331/2018 е извършено в нарушение на конституционните принципи, уреждащи функционирането на KRS, каквито са принципите на разделение на властите и на независимост на съдебната власт, така че тези съдии не могат да се считат за независими и безпристрастни.
- 50 От друга страна, в точки 321—338 от решение *Dolińska-Ficek и Ozimek c/y Полша* Европейският съд по правата на човека се позовава на обстоятелството, че същите тези съдии са назначени от президента на Република Полша, въпреки че изпълнението на Решение № 331/2018, съдържащо предложенията за назначаване на съответните лица на свободни длъжности в колегията за извънреден контрол и публични въпроси, е било спряно с определение на *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд) от 27 септември 2018 г.

- 51 Във връзка с последното, от решение *Dolińska-Ficek* и *Ozimek* с/у Полша, по-специално точки 330 и 338, следва, че Европейският съд по правата на човека е приел по-специално, че назначения, извършени при такива обстоятелства, са израз на дълбоко отричане от страна на изпълнителната власт на авторитета, независимостта и ролята на съдебната власт, и целят умишлено да възпрепятстват ефективния съдебен процес, поради което трябва да се счита, че представляват явно нарушение на член 6, параграф 1 от ЕКПЧ и са явно несъвместими с принципа на правовата държава.
- 52 В точки 331—333 от същото решение този съд освен това подчертава, че в случая тежестта на това нарушение е още по-изразена с оглед на основополагащото значение и чувствителния характер на правомощията, възложени на колегията за извънреден контрол и публични въпроси.
- 53 Макар да е вярно, че от шестимата съдии, заседаващи в съдебните състави на колегията за извънреден контрол и публични въпроси, за които става въпрос в делата, по които е постановено решение *Dolińska-Ficek* и *Ozimek* с/у Полша, само един заседава в съдебния състав на тази колегия, който е отправил настоящото преюдициално запитване, от мотивите на това решение все пак ясно следва, че изводите на Европейския съд по правата на човека важат еднакво за всички съдии в тази колегия, назначени при аналогични обстоятелства, и по-специално въз основа на Решение № 331/2018.
- 54 Що се отнася, на второ място, до решението на *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд) от 21 септември 2021 г., следва да се констатира, че с това решение, постановено след решение *A. B.* и др., този национален съд отменя Решение № 331/2018, включително частта, в която предлага за назначаване посочените в предходната точка съдии, като се основава по-специално на констатации и преценки, които до голяма степен съвпадат с тези, съдържащи се в решение *Dolińska-Ficek* и *Ozimek* с/у Полша, както и в решенията на *Sąd Najwyższy* (Върховен съд), посочени в точка 48 от настоящото решение.
- 55 Освен това в раздели 7.1—7.6 от решението си от 21 септември 2021 г. *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд) констатира, от една страна, че измененията, внесени в член 44 от Закона за KRS с посочените в точка 18 от настоящото решение закони от 8 декември 2017 г. и от 20 юли 2018 г., първо са направили неефективни наличните към онзи момент правни средства за защита срещу решенията на KRS, с които се предлагат кандидати за назначаване на съдийски длъжности в *Sąd Najwyższy* (Върховен съд). От друга страна, той отбелязва, че макар този съд да е сезиран с поредица от жалби от такова естество, същият член 44 впоследствие е изменен отново със закона от 26 април 2019 г., посочен в точки 20 и 21 от настоящото решение, което е имало за последица изключване на възможността такива жалби да бъдат все още подавани в бъдеще, и че последният закон предвижда, че производствата по така висящите пред *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд) жалби се прекратяват по право.
- 56 Що се отнася до тези законодателни изменения, *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд) приема, че преценени в техния фактически и правен контекст, те очевидно са имали за цел да попречат на съд да провери доколко съчетанието на различни фактори би могло да доведе до това, че наскоро назначените в *Sąd Najwyższy* (Върховен съд) съдии по предложение на новия състав на KRS не отговарят на изискванията, произтичащи от член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, а по отношение на въведените със Закона от 26 април 2019 г. изменения — да попречат на Съда да се произнесе по този въпрос.

Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) също така приема, че такива обстоятелства могат да породят системни съмнения у правните субекти дали така назначените съдии отговарят на тези изисквания.

- 57 Що се отнася до посочените в предходната точка елементи от фактическия и правен контекст, в който са направени посочените законодателни изменения, Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) се е позовал на съвкупност от фактори, както е видно от раздели 7.5. и 7.6. от решението му от 21 септември 2021 г. В това отношение посоченият съд, първо, подчертава, че със Закона от 8 декември 2017 г. мандатът на действащите тогава членове на KRS е бил съкратен и че съставът на този орган е бил променен, вследствие на което влиянието на законодателната и изпълнителната власт в него значително се е увеличило. Второ, той отбелязва, че тази промяна в състава на KRS е извършена в момент, когато е било предвидено в краткосрочен план да се запълнят много голям брой длъжности в Sąd Najwyższy (Върховен съд). Трето, той изтъква наличието на съмнения и липсата на прозрачност по отношение на условията, при които е проведена процедурата по назначаване на членовете на новия KRS, и констатира, че с оглед едновременно на конкретния състав на този орган и на действително осъществяваната от него дейност последният е престанал да бъде независим от законодателната и изпълнителната власт. Четвърто, той подчертава, че законодателните изменения, посочени в точка 55 от настоящото решение, са засегнали само решенията на KRS, с които се предлагат кандидати за назначаване на съдийски длъжности в Sąd Najwyższy (Върховен съд), но не и решенията, с които се предлагат кандидати за назначаване на съдийски длъжности в други национални съдилища.
- 58 В светлината на собствената практика на Съда относно тълкуването на член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС във връзка с член 47, втора алинея от Хартата, констатациите и съображенията, направени от Европейския съд по правата на човека в решение *Dolińska-Ficek и Ozimek* с/у Полша, както и от Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) в решението му от 21 септември 2021 г., описани в точки 47—57 от настоящото решение, водят до извода, че съдебният състав на колегията за извънреден контрол и публични въпроси, отправил настоящото преюдициално запитване, няма качеството на независим и непристрастен съд, предварително създаден със закон, по смисъла на посочените разпоредби от правото на Съюза поради условията и реда за назначаването на съдиите, които го съставят, поради което този състав не представлява „юрисдикция“ по смисъла на член 267 ДФЕС.
- 59 В това отношение следва да се припомни неразривната връзка, която съгласно самия член 47, втора алинея от Хартата съществува за целите на основното право на справедлив съдебен процес по смисъла на тази разпоредба между гаранциите за независимост и непристрастност на съдиите и достъпа до съд, предварително създаден със закон (решение от 22 февруари 2022 г., *Openbaar Ministerie* (Съд, създаден със закон в издаващата държава членка), C-562/21 PPU и C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, т. 55).
- 60 Що се отнася по-специално до процеса по назначаване на съдиите, Съдът е постановил, че с оглед на съществените последици, които този процес има за правилното функциониране и легитимността на съдебната власт в една демократична и правова държава, такъв процес непременно е неразделна част от понятието „съд, предварително създаден със закон“, по смисъла на член 47 от Хартата, като уточнява, че независимостта на съда по смисъла на тази разпоредба се измерва по-специално с начина, по който са назначени неговите членове

(вж. в този смисъл решение от 22 февруари 2022 г., *Openbaar Ministerie* (Съд, създаден със закон в издаващата държава членка), C-562/21 PPU и C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, т. 57 и цитираната съдебна практика).

- 61 Всъщност, както следва от постоянната практика на Съда, изискваните от правото на Съюза гаранции за независимост и безпристрастност на съдилищата, призвани да тълкуват или прилагат правото на Съюза, изискват наличието на правила, по-конкретно относно състава на органа и назначаването на неговите членове, които позволяват да се отстрани всяко оправдано съмнение у правните субекти в неподатливостта на посочения орган на влиянието на външни фактори и в неутралността му по отношение на противопоставящите се интереси (решение *W.Ż.*, т. 109 и 128 и цитираната съдебна практика). Това изискване за независимост на юрисдикциите, присъщо за правосъдната дейност, спада към същественото съдържание на основното право на ефективна съдебна защита и на справедлив съдебен процес, което има кардинално значение като гарант за защитата на всички права, които правните субекти черпят от правото на Съюза, и за опазването на общите ценности на държавите членки, прогласени в член 2 ДЕС, по-конкретно на ценността правова държава (решение от 15 юли 2021 г., Комисия/Полша (Дисциплинарен режим на съдиите), C-791/19, EU:C:2021:596, т. 58 и цитираната съдебна практика).
- 62 В това отношение в самото начало следва да се припомни, че в решение *W.Ż.* в контекста на дело, по което се разглежда решение, прието от колегията за извънреден контрол и публични въпроси, заседаваща в състав от един съдия, Съдът е постановил, че член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че такъв състав не може да се счита за независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон, по смисъла на тази разпоредба, ако от всички условия и обстоятелства, при които е протекъл процесът по назначаване на този съдия, заседаващ в едноличен състав, следва, че той е назначен в явно нарушение на основни правила, които са неразделна част от изграждането и функционирането на съответната съдебна система, и че почтеността на резултата, до който е довел посоченият процес по назначаване, е застрашена поради пораждането у правните субекти на оправдани съмнения относно независимостта и безпристрастността на съответния съдия.
- 63 В случая обаче следва да се отбележи, на първо място, че както следва от точка 146 от решение *W.Ż.* и подобно на съображенията на Европейския съд по правата на човека и на *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд), посочени съответно в точки 49 и 57 от настоящото решение, сред тези условия и обстоятелства е фактът, че съдиите от състава на колегията за извънреден контрол и публични въпроси, отправил запитване до Съда по настоящото дело, са назначени в тази колегия по предложение на KRS в новия му състав, произтичащ от прилагането на член 9bis от Закона за KRS. В тази точка 146 Съдът, подобно на тези две други юрисдикции, се позовава по-конкретно в това отношение на факта, че текущият мандат на някои от дотогавашните членове на KRS, чиято продължителност е трябвало да бъде четири години в съответствие с член 187, параграф 3 от Конституцията, е бил съкратен, както и на обстоятелството, че по силата на посочения член 9bis петнадесетте членове на KRS със статут на съдии, които преди това са били избирани от техните колеги, при сформирването на новия KRS са били избрани от *Sejm* (Сейм), в резултат на което 23 от 25-те членове на този орган са излъчени от законодателната и изпълнителната власт в Полша или са членове на тези власти.

- 64 Наистина от практиката на Съда следва, че обстоятелството, че в преобладаващата си част орган като Националният съдебен съвет, който взема решаващо участие в процедурата по определяне на съдиите, се състои от членове, избрани от законодателната власт, само по себе си не може да породя съмнение в качеството на съд, предварително създаден със закон, и в независимостта на съдиите, назначени в резултат на тази процедура. Според тази съдебна практика обаче положението е различно, когато това обстоятелство в комбинация с други релевантни обстоятелства и с условията, при които се извършва този избор, може да породя такива съмнения (вж. в този смисъл решение от 22 февруари 2022 г., *Openbaar Ministerie* (Съд, създаден със закон в издаващата държава членка), C-562/21 PPU и C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, т. 74 и 75 и цитираната съдебна практика).
- 65 В това отношение обаче Съдът вече многократно е подчертавал, че законодателните изменения, посочени в точка 63 от настоящото решение, са настъпили успоредно с приемането със Закона от 8 декември 2017 г. на съществена реформа на *Sąd Najwyższy* (Върховен съд), включваща по-специално създаването в рамките на този съд на две нови колегии, а именно дисциплинарната колегия и колегията за извънреден контрол и публични въпроси, както и намаляването на пенсионната възраст на съдиите в *Sąd Najwyższy* (Върховен съд). Както отбелязва и *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд) в решението си от 21 септември 2021 г., тези изменения са настъпили в момент, в който много съдийски длъжности в *Sąd Najwyższy* (Върховен съд), обявени за свободни или новосъздадени, предстои да бъдат запълнени (вж. в този смисъл решение от 15 юли 2021 г., Комисия/Полша (Дисциплинарен режим за съдиите), C-791/19, EU:C:2021:596, т. 106 и 107 и цитираната съдебна практика, както и решение *W.Ż.*, т. 150).
- 66 На второ място, следва също да се има предвид, че колегията за извънреден контрол и публични въпроси, създадена *ex nihilo* в *Sąd Najwyższy* (Върховен съд) и чиито съдии са назначени по предложение на KRS в новия му състав, е получила, както следва от член 26, параграф 1 от Закона за Върховния съд и както също отбелязва Европейският съд по правата на човека в решение *Dolińska-Ficek и Ozimek c/у Полша*, компетентност в особено чувствителни области като спорове във връзка с изборния процес и провеждането на референдуми, други публичноправни въпроси, по-специално изброените в тази разпоредба, или още извънредните жалби, позволяващи отмяната на окончателни решения на общите съдилища или на други колегии на *Sąd Najwyższy* (Върховен съд).
- 67 На трето място, важно е да се подчертае, че наред със законодателните изменения, посочени в точка 63 от настоящото решение, правилата, съдържащи се в член 44 от Закона за KRS относно способите за съдебната защита срещу решенията на KRS, с които се предлагат кандидати за назначаване на съдийски длъжности в *Sąd Najwyższy* (Върховен съд), първоначално са били съществено изменени, както следва от точки 17 и 18 от това решение.
- 68 Сезиран да се произнесе по изменения от такова естество, Съдът подчертава проблематичния характер на разпоредби, с които се отнема ефективността на съществуващите до момента подобни способи за съдебна защита, особено когато въвеждането на тези разпоредби, преценено заедно с други релевантни обстоятелства, характеризиращи процеса по назначаване на длъжности в национален върховен съд в даден национален правно-фактически контекст, може да породя у правните субекти съмнения от системно естество в независимостта и безпристрастността на назначените в резултат на тази процедура съдии (вж. в този смисъл решение *A. В. и др.*, т. 156).

- 69 Най-напред обаче, подобно на *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд) в решението си от 21 септември 2021 г., Съдът отбелязва в това отношение, че жалба като предвидената в член 44, параграфи 1bis—4 от Закона за KRS в редакцията му след законите от 8 декември 2017 г. и от 20 юли 2018 г., е лишена от всякаква реална ефективност и само създава впечатление, че е средство за съдебна защита. По-нататък той подчертава, че така въведените с последните закони ограничения се отнасят единствено до жалбите, подадени срещу решения на KRS, с които се предлагат кандидати за съдийски длъжности в *Sąd Najwyższy* (Върховен съд), докато решенията на KRS, с които се предлагат кандидати за съдийски длъжности в други национални съдилища, от своя страна, продължават да бъдат подложени на съдебен контрол по действащия преди това общ ред. Накрая, той констатира, че посочените законодателни изменения са направени, както вече бе посочено в точка 65 от настоящото решение, малко преди KRS в новия си състав да трябва да се произнася по кандидатури за назначаване на множество съдийски длъжности в *Sąd Najwyższy* (Върховен съд), които са обявени като свободни или са новосъздадени (вж. в този смисъл решение *A. V.* и др., т. 157, 162 и 164).
- 70 На четвърто място, в точки 138 и 139 от решение *W.Ż.* Съдът отбелязва също, че когато членът на колегията за извънреден контрол и публични въпроси, за когото се отнася делото, по което е постановено това решение, е назначен въз основа на Решение № 331/2018, *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд), който е сезиран с жалба за отмяна на последното решение, е разпоредил на 27 септември 2018 г. спиране на изпълнението му. Същото това обстоятелство, изтъкнато и от Европейския съд по правата на човека в решение *Dolińska-Ficek и Ozimek c/у Полша*, обаче е налице, що се отнася до назначаването на тримата членове на съдебния състав на колегията за извънреден контрол и публични въпроси, отправили настоящото преюдициално запитване.
- 71 В това отношение запитващият орган действително изтъква в определението си от 3 ноември 2022 г., че определението на *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд) от 27 септември 2018 г. не е било връчено нито на кандидатите за съдийски длъжности в колегията за извънреден контрол и публични въпроси, посочени от KRS в решение № 331/2018, нито на президента на Република Полша, тъй като те нямат качеството на страни по спора, висящ към онзи момент пред *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд). Този орган също така твърди, че мотивите на това определение не са били незабавно оповестени.
- 72 В случая обаче, както се потвърждава от информацията, предоставена на Съда от *L.G.* и от Комисията, и както е видно и от съображенията на Европейския съд по правата на човека в решение *Dolińska-Ficek и Ozimek c/у Полша*, към момента на назначаването на тримата запитващи съдии в колегията за извънреден контрол и публични въпроси не е могло да не бъде известно, особено на президента на Република Полша, че действието на Решение № 331/2018 е било спряно с окончателно съдебно решение на *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд).
- 73 По този начин извършването — в спешен порядък и без да се чака запознаване с мотивите на определението на *Naczelny Sąd Administracyjny* (Върховен административен съд) от 27 септември 2018 г. — на разглежданите назначения въз основа на решение № 331/2018, при все че неговото действие е спряно с това определение, сериозно е нарушило принципа на разделение на властите, характерен за функционирането на всяка правова държава (вж. в този смисъл решение *W.Ż.*, т. 127), както постановява и Европейският съд по правата на човека в решение *Dolińska-Ficek и Ozimek c/у Полша*.

- 74 На пето място, въпреки че Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) е бил сезиран с жалба за отмяна на решение № 331/2018 и е спрял производството по този спор до постановяване на решението на Съда по дело С-824/18, А. В. и др., полският законодател приема Закона от 26 април 2019 г., посочен в точки 20 и 21 от настоящото решение.
- 75 Що се отнася обаче до въведените с този закон изменения, в точки 137 и 138 от решение А. В. и др. Съдът вече е постановил, че особено когато се разглеждат заедно с всички съпътстващи обстоятелства, посочени в точки 99—105 и 130—135 от това решение, такива изменения дават основание да се предположи, че в случая полската законодателна власт е действала с конкретна цел за пълно изключване на възможността за упражняване на съдебен контрол върху решенията на KRS, с които се предлага назначаването на съдии в Sąd Najwyższy (Върховен съд), което междувременно е потвърдено от Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) в решението му от 21 септември 2021 г., както следва от точка 56 от настоящото решение.
- 76 На шесто и последно място, трябва да се има предвид, че Решение № 331/2018 е отменено от Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) с решението му от 21 септември 2021 г., и по-специално, както следва от раздел 10 от това решение, с оглед констатациите и съображенията, посочени в точки 55—57 от настоящото решение. Макар да е вярно, както подчертава запитващият орган в определението си от 3 ноември 2022 г., че последиците от това решение от 21 септември 2021 г. не се отнасят до валидността и ефективността на президентските актове за назначаване на съответните съдийски длъжности, все пак следва да се припомни, както прави Европейският съд по правата на човека в точка 288 от решение Dolińska-Ficek и Ozimek с/у Полша, че по силата на член 179 от Конституцията актът, с който KRS предлага определен кандидат за назначаване на съдийска длъжност в Sąd Najwyższy (Върховен съд), е задължително условие, за да може този кандидат да бъде назначен на такава длъжност от президента на Република Полша (решение от 15 юли 2021 г., Комисия/Полша (Дисциплинарен режим на съдите), С-791/19, EU:C:2021:596, т. 101 и цитираната съдебна практика).
- 77 От всичко изложено по-горе следва, че разгледани заедно, както системните, така и фактическите обстоятелства, посочени в точки 47—57 от настоящото решение, от една страна, и в точки 62—76 от това решение, от друга страна, които характеризират назначаването в рамките на колегията за извънреден контрол и публични въпроси на тримата съдии, от които се състои запитващият орган по настоящото дело, водят до това, че този орган няма качеството на независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон, по смисъла на член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС във връзка с член 47, втора алинея от Хартата. Всъщност съчетанието на всички тези фактори би могло да породят у правните субекти оправдани съмнения в неподатливостта на съответните лица и на съдебния състав, в който те заседават, на външни фактори, и по-конкретно на пряко или непряко влияние от полската законодателна и изпълнителна власт, както и в неутралността им по отношение на противопоставящите се интереси, с които са сезирани. Така, посочените обстоятелства биха могли да станат причина тези съдии да не създават впечатление за независимост или за безпристрастност и с това да се накърни доверието, което правосъдието трябва да вдъхва на правните субекти в едно демократично общество и в една правова държава.

- 78 При тези условия презумпцията, припомнена в точка 41 от настоящото решение, трябва да се приеме за оборена и поради това следва да се приеме, че съдебният състав на колегията за извънреден контрол и публични въпроси, който е сезирал Съда с настоящото преюдициално запитване, не представлява „юрисдикция“ по смисъла на член 267 ДФЕС, поради което това запитване трябва да бъде обявено за недопустимо.

По съдебните разноски

- 79 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

Преюдициалното запитване, отправено от Sąd Najwyższy (Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych) (Върховен съд (Колегия за извънреден контрол и публични въпроси), Полша) с акт от 20 октомври 2021 г., е недопустимо.

Подписи